

**Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет менеджменту, адміністрування та права

**Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та
соціально-гуманітарних дисциплін**

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА

**методичні рекомендації
до проходження навчально-педагогічної практики
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та
заочної форми здобуття освіти зі спеціальності 015 «Професійна освіта»**

Харків – 2024

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет менеджменту, адміністрування та права
Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА

методичні рекомендації
до проходження навчально-педагогічної практики
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форми здобуття освіти зі спеціальності 015 «Професійна освіта»

Затверджено рішенням Науково-методичної ради
факультету МАП ДБТУ Протокол № 1 від 17 вересня 2024 р.

Харків – 2024

Схвалено
на засіданні кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-
гуманітарних дисциплін
Протокол №1 від 17 вересня 2024 р.

Рецензенти:

Савченко Л.О. – доктор пед. наук, професор, професор кафедри технологічної та професійної освіти Криворізького державного педагогічного університету.

Романов О.В. – декан факультету агрономії та захисту рослин, канд. с.-г. наук, доцент плодощовівництва і зберігання продукції рослинництва Державний біотехнологічний університет.

Навчальна практика : метод. рекомендації для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форми здобуття освіти зі спец. 015 «Професійна освіта» / Державний біотехнологічний університет; авт.-уклад. І.П. Дроздова, І.О.Данченко, М.С.Пономарьова. Харків: [б. в.], 2024. 30 с.

Науково-педагогічна практика є складовою частиною освітньої програми професійної підготовки магістрів. У методичних рекомендаціях розглядаються загальні положення проведення навчально-педагогічної практики, питання організації і змісту практики та опрацювання її результатів. Методичні рекомендації чітко сплановані і регламентують діяльність студентів і керівників під час практики, сприятимуть поетапному набуттю студентами професійних знань і фахових компетентностей, практичних навичок із майбутнім застосуванням теоретичних знань у навчально-педагогічній діяльності. Видання призначено здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форми зі спеціальності 015 «Педагогіка».

Відповідальний за випуск: Н. І. Моїсєєва, д-р екон. наук, проф.

ЗМІСТ

Вступ.....	5
1. Мета та завдання практики.....	6
2. Програма та зміст практики	10
3. Список рекомендованої літератури.....	14
4. Додатки.....	16
Додаток А.	17
Додаток Б.	18
Додаток В.	19
Додаток Г.	23
Додаток Д.	25

ВСТУП

Навчально-педагогічна практика є обов'язковим компонентом та складовою частиною процесу підготовки фахівців у закладах вищої освіти.

Педагогічна практика студентів є невід'ємною складовою і оптимальною формою підготовки майбутніх вчителів.

Загальні питання організації, проведення і підведення підсумків всіх видів практики студентів у коледжах регламентуються «Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 р. № 93 та «Положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах» [11].

Педагогічна практика здобувачів освітнього ступеня «магістр» охоплює поетапність ознайомлення з навчально-методичною роботою випускової кафедри, сприяє набуттю досвіду з основ викладацької роботи, зокрема проведення навчальних аудиторних занять дає змогу реалізувати накопичені знання у процесі навчання у закладі вищої освіти, їх перевірка й обґрунтування в практичному зрізі. Такий підхід є виправданим, оскільки майбутня професійна діяльність магістрів часто має педагогічне спрямування. Для майбутніх магістрів аграрної галузі професійних знань і умінь з метою розвитку інноваційного пошуку під час підготовки до практики навчальних матеріалів, зокрема для проведення аудиторних занять; узагальнення і застосування підходів щодо опрацювання програм навчання, проведення семінарів, тренінгів тощо.

Під час проходження практики у магістрів формується педагогічне мислення, набувається досвід творчої діяльності, на основі чого визначаються критерії щодо забезпечення результативності й успішності проведення навчально-виховного процесу. Магістри розуміють доцільність поглиблення і розширення знань з аграрної галузі, педагогічна практика виступає як мотиваційний чинник до їх примноження. Програма і методичні рекомендації до проходження педагогічної практики розглядаються як рекомендаційні завдання

з організації, проходження і звітування за результатами педагогічної практики здобувачів вищої освіти зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями «Теорія і методика професійної підготовки : аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»).

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Мета та завдання практики полягає в оволодінні студентами наукових методів і форм організації навчально-виховного процесу в закладах вищої освіти. Це формування на основі здобутих у закладі вищої освіти професійних умінь і навичок із метою впровадження їх у навчальний процес і здійснення наукової діяльності, здобуття навичок для творчого застосування в практичній діяльності. Доцільним є використання набутих знань у процесі вивчення дисципліни «Методика викладання педагогічних (сільськогосподарських) дисциплін», зокрема у процесі практики поглиблюються та закріплюються теоретичні знання з усіх дисциплін навчального плану.

Основні завдання педагогічної практики:

- поглиблення теоретико-практичних знань із спеціальних і психолого-педагогічних дисциплін, набутих студентами та застосування їх у вирішенні конкретних педагогічних завдань під час практики;
- формування у студентів-магістрів психолого-педагогічних і методичних умінь викладання навчальних дисциплін аграрної галузі в системі вищої школи;
- вироблення умінь організації основних форм навчання у вищій школі, застосування сучасних технологій і методів навчання;
- формування умінь професійного і педагогічного спілкування зі студентською аудиторією;
- накопичення досвіду викладацької роботи, морально-етичних якостей викладача вищої школи, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності, мотивації до самоосвіти.

Методичним забезпеченням організації практичної підготовки студентів:

– Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII зі змінами та доповненнями;

– Положення «Про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993р. № 93;

– Положення Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про практичну підготовку студентів вищих аграрних навчальних закладів України» від 05.09.2013 р.;

– Положення про навчально-науковий центр практичного навчання студентів ДБТУ України;

– Положення Державного біотехнологічного університету України «Про практичне навчання студентів ДБТУ України» від 26.05.2021 р.;

– навчальний план спеціальності 015 «Професійна освіта» за освітньо-професійною програмою «Теорія і методика професійної підготовки : аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології».

Основними завданнями навчальної практики є набуття навичок щодо вирішення типових завдань відповідно до посад, що можуть обіймати випускники ДБТУ України – магістри, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Теорія і методика професійної підготовки : аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології», а саме:

– закріплення та поглиблення знань, одержаних при вивченні професійно орієнтованих навчальних дисциплін;

– ознайомлення на практиці із майбутньою професійною діяльністю;

– ознайомлення студентів із професійними вимогами до фахівців, необхідними практичними вміннями й навичками;

– визначення майбутніх перспектив своєї професійної діяльності;

– ознайомлення з підприємством (загальна характеристика, особливості функціонування);

- набуття професійних знань й умінь щодо виконання організаційних функцій в освітній діяльності;
- ознайомлення зі звітними та іншими інформаційними документами діяльності підприємства;
- вивчення організаційної, виробничої та управлінської структури підприємства;
- ознайомлення з процедурою прийняття управлінських рішень у поточній діяльності;
- визначення перспектив розвитку підприємства;
- розвиток практичних та професійних навичок молодого фахівця щодо використання базових принципів управління діяльністю, навчання і виховання;
- вивчення основних факторів та елементів процесу формування стилю та іміджу педагога та/або професіонала в агрономії, водному господарстві, зооінженерії, лісівництві, меліорації тощо, розробка засобів цілеспрямованого створення цілісного позитивного іміджу;
- отримання досвіду роботи на підприємствах.

Послідовність та терміни проведення практики студентів регламентуються галузевим стандартом, варіативною частиною ОПП («Теорія і методика професійної підготовки : аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології») за другим (освітньо-професійним) рівнем кваліфікації: «Магістр з професійної освіти». Календарні періоди проведення практики на кожний навчальний рік визначаються графіком навчального процесу ДБТУ.

Результатом проходження практики є формування у студентів спеціальності 015 «Професійна освіта» освітньо-професійної програми «Теорія і методика професійної підготовки : аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології» таких фахових компетентностей за здатностями:

- застосовувати і розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/ або інноваційного характеру і проблем професійної освіти;

- враховувати різноманітність студентів при плануванні і реалізації освітнього процесу в освіті;

- застосовувати і створювати нові освітні інструменти і технології та інтегрувати їх в освітнє середовище професійної освіти;

- аналізувати, прогнозувати, критично осмислювати проблеми у професійній освіті, приймати ефективні рішення щодо їх розв'язання;

- розробляти і реалізовувати проекти у професійній освіті, зокрема міждисциплінарні, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення;

- управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності.

- навички консультування у сфері професійної освіти.

- використовувати на практиці набуті теоретичні знання;

- вміння планувати, організовувати та реалізовувати особисті практичні дослідження в сфері професійної освіти аграрного напрямку.-

Навчально-методичні рекомендації до проходження виробничої практики для магістрів першого року навчання галузі знань: 01 Освіта / Педагогіка зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями «Теорія і методика професійної підготовки : аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології» розроблено з урахуванням можливості проходження практики також у дистанційному режимі.

Студенти-магістри мають

уміти:

- формувати інформаційний і навчально-методичний матеріал для проведення лекційного й практичного заняття, застосовувати методи навчання у процесі організації окремого заняття;

- проводити навчальні заняття різного типу, перевіряти контрольні, курсові роботи;

- критично оцінювати навчальне заняття, проведене іншим студентом;

- розробляти дидактичний матеріал до навчальних дисциплін.

2. ПРОГРАМА ТА ЗМІСТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Під час проходження педагогічної практики магістри знайомляться з плануванням та організацією навчально-методичного процесу на кафедрі ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін факультету менеджменту, адміністрування та права ДБТУ.

Відвідують лекційні, семінарські та практичні заняття викладачів кафедри, беруть участь у позанавчальних заходах кафедри, що проходять у період практики; розробляють план-конспект практичного заняття, відвідують практичне заняття іншого студента, беруть участь в його обговоренні і готують відгук на проведені заняття своїх колег.

1. Порядок організації і керівництво практикою

Відповідальність за організацію, проведення і контроль педагогічної практики покладається на керівників практики від кафедри. Навчально-методичне керівництво та виконання програм практики забезпечує кафедра.

До керівництва практикою студентів залучаються досвідчені викладачі кафедри, що мають наукові ступені та вчені звання.

Керівник практики перед початком педагогічної практики:

- контролює підготовленість бази практики проводить разом зі старшим лаборантом кафедри відповідні організаційні заходи, пов'язані з підготовкою необхідних дидактичних матеріалів;
- проводить інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки;
- повідомляє студентам про систему звітності з практики, прийняту на кафедрі і в контакті з науковими керівниками магістерських робіт забезпечує високу якість її проходження згідно з програмою;
- контролює забезпечення нормальних умов праці студентів і проведення з ними інструктажів з охорони праці;
- контролює виконання студентами-практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку, веде або організовує ведення журналу відвідування студентами занять;

- у складі комісії приймає диференційовані заліки з практики;
- інформує завідувача кафедрою щодо проведення практики, подає зауваження та пропозиції щодо поліпшення практики студентів.

2. План проходження педагогічної практики магістранта

Зміст робіт	Кількість годин/ робочих днів	
	Денна форма	Заочна Форма
1	2	3
1. Інструктаж з проходження педагогічної практики. Ознайомлення з планом проходження й особливостями практики (формами і видами).	10	3
2. Ознайомлення з нормативними документами, що регламентують здобуття вищої освіти в Україні та діяльність закладів освіти усіх рівнів акредитації	6	1
3. Ознайомлення з умовами вступу до аспірантури ДБТУ (сайт ДБТУ) та документами, що регламентують підготовку аспірантів	2	1
4. Ознайомлення із змістом і структурою індивідуального плану викладачів кафедри та набуття досвіду його складання	4	1
5. Ознайомлення зі змістом і структурою методичних розробок та іншою документацією кафедри.	30	3
6. Ознайомлення з Положенням про академічну доброчесність ДБТУ та декларацією про академічну доброчесність	2	1
7. Відвідування лекційного заняття студентами-практикантами	2	1
8. За результатами відвідування лекційного заняття студента-практиканта підготовка висновку про проведене заняття	2	1
9. Розроблення сценарію проведення практичного заняття за визначеною дисципліною і темою	6	3
10. Проведення студентами практичного заняття (з використанням сучасних методів та технологій) та відвідування практичного заняття студента-практиканта	4	2
11. За результатами відвідування практичного заняття студента-практиканта підготовка висновку про проведене заняття	2	1
12. Підготовка та укладання звіту	4	2
Всього	6 тижнів	2 тижні

Студенти при проходженні педагогічної практики зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики консультації щодо оформлення необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики і в у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та рекомендаціями її керівників;
- вивчити і суворо дотримуватися правил охорони праці на підприємстві і забезпечення безпеки, збереження здоров'я та працездатності працівників у

процесі трудової діяльності та поведінки під час повітряної тривоги;

- нести відповідальність за виконану роботу, своєчасно скласти залік із практики.

3. ОФОРМЛЕННЯ І ЗАХИСТ ЗВІТУ З ПРАКТИКИ

Результати проходження педагогічної практики студент-магістр оформляє як письмовий звіт обсягом – 35-40 сторінок машинописного тексту. Він повинен мати чітку побудову, логічну послідовність, переконливу аргументацію, доказовість висновків і обґрунтованість аргументацій.

У звіт включаються: титульна сторінка (див. Додаток А; Додаток Б та ін.); зміст, де зазначаються назви всіх розділів і підрозділів звіту; список використаних джерел; додатки.

Основна частина звіту ділиться на розділи, перелік і послідовність яких визначаються змістом робочої програми практики.

Усі ілюстрації звіту, крім таблиць позначаються словом «Рис.» і нумеруються послідовно арабськими цифрами в межах розділу. *Наприклад.* **«Рис. 1.2». Схема організаційної структури підприємства.** Підписи виконуються під ілюстрацією.

Таблиці нумеруються аналогічно нумерації ілюстрацій. Назва таблиці починається з великої літери і розміщується посередині за словом «Таблиця». При перенесенні частини таблиці на іншу сторінку над нею пишуть «Продовження таблиці» (із зазначенням номера таблиці).

Ілюстрації і таблиці розміщуються так, щоб їх можна було розглядати без обертання сторінки, кожний рисунок або таблиця мають бути коротко проаналізовані у тексті звіту і розміщуються після першого посилання на них в тексті.

Нумерація сторінок має бути наскрізною: перша сторінка – титульний аркуш, друга – зміст тощо. Наприкінці звіту подається список використаних джерел.

Структура звіту.

1. Титульна сторінка (див. Додаток А)
2. Звіт-опис результатів проходження педагогічної практики магістра (див. Додаток Б).
3. План-конспект практичного (семінарського) заняття (див. Додаток В).
4. Висновок про проведення заняття іншого студента (вимоги до структури та змісту – Додаток Г).

Оформлений звіт подається на рецензування керівнику практики. За результатами звіту і відповіді студента на запитання під час захисту практики, виставляється оцінка в екзаменаційній відомості та заліковій книжці студента.

У випадку суттєвих відхилень виконаного звіту від вимог, він повертається для опрацювання. Захист звіту з практики приймає комісія, призначена завідувачем кафедри. За результатами захисту виставляється оцінка, що фіксується на титульному аркуші, в екзаменаційній відомості й заліковій книжці студента. Критерії оцінки результатів практики студентів денної й заочної форми навчання приведені в Додатку Д.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Нормативно-правові документи

1. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затверджене наказом Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 р. № 93. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII зі змінами та доповненнями. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
3. Положення про навчально-науковий центр практичного навчання студентів ДБТУ України. URL : <https://biotechuniv.edu.ua/pro-universitet/publiczna-informatsiya/normatyvna-baza/>
4. Положення Державного біотехнологічного університету України «Про практичне навчання студентів ДБТУ України» від 26.05.2021 р. URL : <https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2022/04/norm-b-org-op-pol7.pdf>.

2. Обов'язкова література

1. Активізація навчального процесу у сучасній вищій школі: Метод.огляд / Уклад. Л. А. Якимова. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. 32 с.
2. Базилевич В. Д. Базилевич К. С. Ринкова економіка : основні поняття і категорії : [навч. посіб.]. К. : Знання, 2006. 263 с.
3. Волкова Н.П. Педагогіка. Навч. посібник. К.: ВЦ "Академія", 2003.616 с.
4. Зайченко І.В. Педагогіка. К.: Освіта України, КНТ, 2008. 528 с.
5. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання. К.: Вища школа, 2005. 343 с.
6. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Теорія і методика виховання. К.: Знання. 2008. 415 с.
7. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка. К.: Знання- Прес, 2008. 418 с.
8. Максимюк С.П. Педагогіка: Навч. посібник. К.: Кондор, 2009. 670 с.
9. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: Навч. посібник. 5-те вид. К.: Кондор, 2007. 656 с.
10. Пальчевський С.С. Педагогіка: навч. посібник. 2-ге вид. К. : Каравела, 2008. 496 с.

11. Педагогіка: Навч. посібник /В.М.Галузьяк, М.І.Сметанський, В.І.Шахов. 3-є вид., випр. і доп. Вінниця: ДП „Державна картографічна фабрика”, 2006. 400с.
12. Приходько А. Де шукати витoki сучасних освітніх технологій. Рідна школа. 2005. №7. С.52-55.
13. Сухомлинський В.О. Сто порад учителю / Вибр. твори у 5 томах. К., 1976. Т.2. С. 419-655.
14. Фіцула М.М. Педагогіка: навч. посібник. К.: Академвидав, 2014. 456 с.
15. Ягупов В.В. Педагогіка: Навч. посібник. К.: Либідь, 2002. 560 с.

3. Перелік електронних ресурсів

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
2. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
3. Бібліотека ДБТУ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>
4. Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>
5. Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Додатки

Зразок титульної сторінки звіту з педагогічної практики магістра

**Міністерство освіти і науки України
Державний біотехнологічний університет
Факультет менеджменту, адміністрування та права
Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та
соціально-гуманітарних дисциплін**

(прізвище, ім'я, по батькові студента)

З В І Т

**про проходження педагогічної практики магістра
денної (заочної) форми навчання за фахом «Професійна освіта»**

**Керівник практики від кафедри
ЮНЕСКО**

**«Філософія людського
спілкування» та
соціально-гуманітарних дисциплін**

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Харків – 2024

Міністерство освіти і науки України
Державний біотехнологічний університет
Факультет менеджменту, адміністрування та права
Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та
соціально-гуманітарних дисциплін

ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ:

За час педагогічної практики зроблено:

1. Ознайомлення з навчально-методичними матеріалами за навчальними дисциплінами кафедри (вид, обсяг)

2. Проведення практичного (семінарського) заняття (назва дисципліни, тема)

3. Відвідування заняття іншого студента (назва дисципліни, тема)

За час педагогічної практики підготовлено:

1. План-конспект практичного (семінарського) заняття (назва дисципліни, тема)

2. Відгук про проведене заняття іншим студентом (П.І.Б., назва дисципліни, тема)

3. Наукові тези з педагогічної тематики

Магістрант _____

Дата _____ 20__ року

Відгук керівника практики від кафедри _____

Зразок оформлення план-конспекту практичного (семінарського) заняття

Міністерство освіти і науки України
Державний біотехнологічний університет
Факультет менеджменту, адміністрування та права
Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та
соціально-гуманітарних дисциплін

ПЛАН - КОНСПЕКТ

семінарського (практичного) заняття на тему:

з навчальної дисципліни:

Склав (склала):

Магістрант 1-го курсу
денної (заочної) форми навчання

_____ (прізвище, ініціали)

Перевірили:

Викладач, який забезпечує
викладання дисципліни на

кафедрі _____ (посада, прізвище, ініціали)

Керівник практики від кафедри _____ (посада, прізвище, ініціали)

Дисципліна: (повністю вказується назва навчальної дисципліни)

Вид заняття: _____ **Група:**

Дата:

Тривалість заняття: 90 хв.

Час проведення: (пара, час)

Місце проведення: (аудиторія, факультет)

Навчальна мета: Вказати, які поняття закріплюються, поглиблюються, з якої теми

Виховна мета: Вказати

Розвивальна мета: Вказати

Міжпредметні зв'язки:

Забезпечуючі дисципліни: назви дисциплін, що вивчалися студентами і є базою для засвоєння навчальної інформації, що виноситься на розгляд цього семінару.

Забезпечувані дисципліни: назви дисциплін, що будуть вивчатися студентами, для яких навчальна інформація виноситься на розгляд цього семінару стане базою для успішного засвоєння.

Навчально-методичне забезпечення заняття

Наочність: таблиці, схеми тощо на цьому семінарі.

Роздатковий матеріал: таблиці, схеми, тестові завдання, картки контролю тощо для застосування на цьому семінарі.

Технічні засоби навчання: мультимедійний екран, відеозаписи тощо.

Рекомендована література (Основна та допоміжна : автор, назва, рік видання)

ХІД ЗАНЯТТЯ

I. ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТИНА (2 – 3 хв.)

- ◆ привітання викладача зі студентами;
- ◆ виявлення відсутніх;
- ◆ перевірка підготовленості групи до заняття.

II. МОТИВАЦІЯ ТА СТИМУЛЮВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ (до 5 хв.)

- ◆ повідомлення теми, мети та завдань;
- ◆ мотивація вивчення теми (бесіда, що передбачає з'ясування значущості теми і її професійну спрямованість);
- ◆ повідомлення плану заняття.

III. ОБГОВОРЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ПИТАНЬ СЕМІНАРУ (ВИРІШЕННЯ СИТУАЦІЙНИХ ЗАВДАНЬ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ 70 - 75 хв.)

Викладач має подбати про поетапне обговорення, сприймання, розуміння, закріплення і застосування студентами вивченої навчальної інформації. Розгляд основних питань семінару відповідно до обраного виду і методики його проведення:

- ◆ Указуємо поетапно **питання (завдання)**, що обговорюються (розв'язуються) під час заняття згідно плану;
- ◆ Зазначасмо **методи, прийоми** та **засоби** навчання, що застосовуються у процесі обговорення кожного основного питання семінару:
 - бесіда (фронтальна, проблемна, дискусія тощо);
 - розповідь студента,

- повідомлення;
- виконання індивідуальних завдань;
- виконання практичних завдань;
- узагальнення;
- порівняння та ін.

IV. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ ЗАНЯТТЯ (до 5 хв.)

- Коротке повідомлення про виконання запланованої мети, завдань заняття (аналіз того, що було розглянуто).
- Мотивація діяльності групи і окремих студентів, оцінювання їх роботи.

V. ПОВІДОМЛЕННЯ ДОМАШНЬОГО ЗАВДАННЯ (2-3 хв.).

Зразок оформлення висновку про проведене заняття іншим студентом

Висновок про навчальне заняття

з _____

(назва предмету), проведеного у

_____ (вказати групу, курс, факультет, навчальний заклад) магістрантом 1-го курсу _____ форми навчання

факультет менеджменту, адміністрування та права
спеціальність «Професійна освіта»

Виконав:

Магістрант 1-го курсу
денної (заочної) форми навчання

_____ (прізвище,
ініціали)

ЗМІСТ ВИСНОВКУ

1. Загальні відомості про навчальне заняття:

- тема навчального заняття, її зв'язок з попередніми і наступними, місце у відповідному розділі;
- форма, тип навчального заняття, його структура, відповідність темі та поставленій меті;

2. Підготовка викладача до організації навчального заняття: визначення структури, використання фахової та методичної літератури, підготовка дидактичного та роздаткового матеріалу.

3. Постановка мети, завдань навчального заняття як кінцевого результату, необхідного для досягнення викладачем та студентами, створення у студентів установки на досягненні мети.

4. Відбір змісту навчального матеріалу, розвиток особистісного ставлення студентів до нього:

- раціональний відбір знань, понять, фактів, що складають основу розвитку умінь, навичок студентів, їх соціального становлення, подальшого навчання;

- спрямованість змісту навчального матеріалу на розгляд проблем, соціального значущих та актуальних для життя студентів, задоволення їхніх пізнавальних і особистісних потреб та інтересів;

- відповідність змісту навчального матеріалу рівню розвитку студентів, їхнім пізнавальним можливостям;

- стимулювання інтересу студентів до змісту (новизна знань, умінь, їхня різностороння значущість, парадоксальність понять, фактів, популярність інформації, емоційність викладу, подання інформації через призму бачення викладача, науковця);

- інтегрування змісту навчального матеріалу з іншими темами, навчальними курсами і спецкурсами.

5. Застосування методів, прийомів, засобів, форм організації навчально-пізнавальної діяльності студентів і їх творче, цілеспрямоване поєднання, активізація думки студентів, стимулювання їх до критичного та творчого мислення, вияву власної позиції, поглядів, самостійного пошуку і дослідження.

6. Діяльність викладача:

- ставлення до студентів, наявність позитивної установки;

- стиль діяльності та поведінки викладача, його комунікативні уміння, відкритість, щирість, знаходження контакту зі студентами, вияв педагогічного

такту у організації взаємодії зі студентами;

7. Діяльність студентів:

- ставлення студентів до процесу навчання, застосованих форм, методів організації навчально-пізнавальної діяльності, їхня мотивація;

- ставлення до особистості викладача, вияв до нього.

8. Організація міжособистісної взаємодії студентів та розвиток їхніх взаємин:

- створення психологічно комфортного середовища на навчальному занятті;

- застосування різноманітних форм співробітництва, міжособистісної взаємодії студентів (дискусії, діалоги, групові форми, колективна робота тощо).

9. Отримання зворотного зв'язку:

- методи, прийоми організації зворотного зв'язку на кожному етапі навчального заняття;

- перевірка викладачем рівня розуміння, осмислення студентами навчального матеріалу, рівня сформованості їхніх знань та умінь;

- застосування зворотного зв'язку для усвідомлення особливостей діяльності, мислення студентів, мотивації їхнього навчання з метою удосконалення організації навчальних занять;

- об'єктивність оцінювання індивідуальних особливостей навчальної діяльності студентів;

- мотивація оцінок студентів без елементів критики особистості.

10. Загальний висновок

- рівень досягнення мети та отримані результати, умови, чинники, що сприяли цьому;

- загальні висновки (пропозиції і поради щодо вдосконалення підготовки і проведення наступних навчальних занять).

Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ECTS	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача
А	Звіт із проходження практики і щоденник практики оформлені відповідно до вимог і подані до захисту у визначений кафедрою термін; здобувач має навички збору інформації, аналізу, формулювання висновків, пропозицій; відповідь здобувача на питання членів комісії вичерпна.
В	Програма практики розкрита, але мають місце окремі недоліки неприципового характеру; недостатньо використані в процесі аналізу матеріали звітності; мають місце окремі зауваження щодо оформлення звіту, щоденника; здобувач на захисті продемонстрував добрі знання, відповів на запитання членів комісії.
С	Мають місце окремі зауваження щодо оформлення звіту та щоденника; наявні граматичні та стилістичні помилки; мають місце неточності в розрахунках при проведенні аналізу; на захисті здобувач продемонстрував задовільні знання; відповіді на запитання членів комісії неточні або неповні.
D	Звіт про проходження практики та щоденник практики оформлені з численними помилками або не в повному обсязі, на захисті здобувач проявив повне незнання досліджуваного об'єкта, не зумів задовільно відповісти на поставлені запитання членів комісії.
Е	Здобувач допустив суттєві помилки при вирішенні завдань виробничої практики, неспроможний дати пояснення виконаних розрахунків; звітні документи оформлені з помилками; оцінка керівника з практики та характеристика свідчать про низький рівень знань, умінь та компетенцій.

F _x	Звіт подано керівникові на перевірку з порушенням термінів; виконаний із суттєвими запозиченнями інформаційно-теоретичного матеріалу; оформлення звіту не відповідає вимогам; зміст звіту не розкрито.
F	Відсутні звітні документи: звіт, щоденник із практики та характеристика.

За результатами захисту виставляється диференційована оцінка, що заноситься до заліково-екзаменаційної відомості і залікової книжки здобувача за підписом керівника практики. Підсумки проведення практики обговорюються на засіданні кафедри.

Підсумкова оцінка

Вид контролю	Кількість балів за вид контролю
Ведення щоденника практики	20 балів
Оцінка керівника практики від організації	20 балів
Подання матеріалів роботи у друкованому вигляді	20 балів
Подання матеріалів роботи в електронному вигляді	20 балів
Написання і захист звіту з практики	20 балів
Разом	100 балів

Критерії виставлення балів за окремі види контролю:

- 20 балів – чіткість, логічність, структурованість, акуратність, повнота представлених матеріалів, висока культура їх письмового оформлення та методичного обґрунтування.

- 10 балів – розкриття основних методичних аспектів, поданих матеріалів, незначне порушення логічних зв'язків, незначні неточності в аналізі матеріалів та труднощі в їх методичному обґрунтуванні.

- 5 балів – формальний характер поданих матеріалів, що відображають погану сформованість вміння методичного обґрунтування відповідних елементів

бази знань, недбале ставлення до оформлення складових звіту, низький рівень набуття практичних знань та вмінь.

- *0 балів* – матеріали з практики не представлені.

Оцінювання результативності проходження студентом педагогічної практики здійснюється за 100-бальною системою.

Порядок перерахунку рейтингових показників унормованої 100-бальної університетської шкали оцінювання в традиційну 4-бальну шкалу та європейську шкалу ECTS.

Навчальне видання

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА

Метод. рекомендації для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форми здобуття освіти зі спец. 015 «Професійна освіта»

Авт.-уклад.

І.П. Дроздова, І.О. Данченко, М.С. Пономарьова.

Формат 60x84/16 Гарнітура Times New Roman

Папір для цифрового друку. Друк ризографічний.

Ум. друк. арк. . Тираж _____ пр.

Державний біотехнологічний університетм. Харків, 61002, вул. Алчевських, 44